

Horváth Gyula (1951–2015)

Horváth Gyula, az MTA Regionális Kutatások Központja volt főigazgatója, az MTA KRTK tudományos tanácsadója, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi tanára 2015. szeptember 23-án hunyt el. Halála a magyar regionális tudomány pótolhatatlan vesztesége. Horváth Gyula olyan tudós, tanár, műhelyteremtő, tudományszervező volt, aki nemcsak városában, régiójában, közvetlen munkatársai, hanem a hazai, a határon túli és az európai kutatói közösség körében is évtizedeken át meghatározó szerepet játszott.

Kutatásainak középpontjában az európai, különösen a kelet-közép-európai, benne a hazai és Kárpát-medencei térformáló folyamatok feltárása állt. Meggyőződése volt, hogy a kelet-európai perifériák felzárkózása, versenyképessége elsősorban nem a kohéziós politikai támogatások, hanem a saját erőforrásokra támaszkodó, nemzeti és regionális fejlesztési stratégiák minőségének és decentralizált végrehajtásának függvénye. Tudományos eredményeit többtucatnyi monográfiában, szerkesztett kötetben, sokszáz tanulmányban adta közre itthon és külföldön. Az MTA RKK vezetését akkor vette át, amikor lehetőség nyílt a kutatási eredmények közpolitikai hasznosítására is. Kiemelkedő presztízsű hazai és nemzetközi kutatási programok szervezőjeként kutatók generációit vezette be a kollektív, interdiszciplináris alap- és alkalmazott kutatások világába. Horváth Gyulának közpolitikai szakértői szerepe is átlagon felüli volt. Vezetésével vált az intézet a hazai területfejlesztési politika, a törvénykezés és az országos, helyi, regionális tervezés véleményformáló szakértői bázisává. Az RKK olyan közpolitikai hálózatok, tudásközösségek részesévé vált, amelyeknek célja az ország kohéziós politikai tanulási folyamatának elmélyítése, a decentralizált kormányzás elvének elfogadtatása. Iskolateremtő tudós volt, kezdeményezője az első regionális doktori iskolának Pécsen, alapítója egyetemi képzési programoknak. Nagy energiát fordított a regionális tudomány határon túli magyar műhelyeinek megalapítására, személyes részvétele fontos összetartó erőt adott működtetésükhöz. Meghatározó személyisége volt a tudományos közéletnek, a Magyar Regionális Tudományi Társaság alapító elnöke, az MTA Regionális Tudományi Bizottság elnöke, az Academia Europaea tagja. Számtalan díja, elismerése közül kiemelkedő a Pro Régió, az Akadémiai és a Széchenyi-díj. Többször jelölték az MTA levelező tagságára.

A magyar regionális tudományi közösség felelőssége, hogy Horváth Gyula tudományos öröksége a fájdalomosan korai távozás ellenére a tudományos művekben, eredményekben tovább éljen egy olyan politikai és tudománypolitikai periódusban is, amely a korábbiakhoz képest kevésbé kedvez annak, hogy a regionalizmus eszmeisége érvényesüljön.

TÉR ÉS TÁRSADALOM | *SPACE AND SOCIETY*